

B.A. – IIIrd Year

SEM – V & VI

“HOME SCIENCE”

Previous Year

Question Papers

Academic Year

(2022-23)

B.A. – IIIrd Year

SEM – V

“HOME SCIENCE”

Previous Year

Question Papers

Academic Year

(2022-23)

Seat No.	
----------	--

SI-24
Total No. of Pages : 4

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, January - 2023
DSE-E111 : HOME SCIENCE
Nutrition For The Family (Special Paper - VII)
Sub. Code : 75561/79661

Day and Date : Tuesday, 03 - 01 - 2023
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Total Marks : 40

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figure to the right indicate full marks.

Q1) Select the correct alternative from the following.

[5]

- a) Full form of NIN is _____
- i) National integration norms
 - ii) National institute of Nutrition
 - iii) National insurance norms
 - iv) None of these
- b) The duration of school going stage is _____ year.
- i) 3-6
 - ii) 6-12
 - iii) 8-4
 - iv) 10-18
- c) During adolescence it is necessary to get _____ mg of calcium daily
- i) 400
 - ii) 500
 - iii) 600
 - iv) 800

P.T.O.

SI-24

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील पर्यायांमधून योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- अ) NIN चा पूर्ण रूप
- National integration norms
 - National institute of Nutrition
 - National insurance norms
 - None of these
- ब) शाळेला अवस्थेचा कालखंड वय वर्ष आहे.
- 3-6
 - 6-12
 - 8-4
 - 10-18
- क) किशोरावस्थेत आहारातून mg कॅल्शियम 1 दिन मिळणे आवश्यक असते.
- 400
 - 500
 - 600
 - 800
- ड) पूर्व शालेय अवस्थेमध्ये ग्राम प्रथिनांची गरज असते.
- 17-20
 - 18-20
 - 14-12
 - 15-25
- इ) दुग्ध सृजन काळात स्त्रीला आलीव, मेथी, डिक लाडू दिलं जातं कारण हे पोषक घटक पुरवितात.
- ऊर्जा, लोह, कॅल्शियम
 - प्रथिने, आयोडिन, कॅल्शियम
 - कॅल्शियम, विटामिन ए, आयरन
 - यापैकी नाही

SI-24

प्र.2) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन सोडवा)

[20]

- अ) समतोल आहाराची व्याख्या देऊन समतोल आहार यावर परिणाम करणाऱ्या घटकांची चर्चा करा.
- ब) वृद्धावस्थेत उद्भवणारे शारीरिक समस्या व आहार आयोजन या बदल थोडक्यात माहिती लिहा.
- क) गर्भावस्थेत होणारे शारीरिक बदलांचा व आहार आयोजनाचा चर्चा करा.

प्र.3) टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

[15]

- अ) स्तनपानाचे फायदे.
- ब) दुग्ध सृजन काळातील आहार.
- क) समतोल आहारातील पोषक घटक.
- ड) शाळेत अवस्थेतील मुलांसाठी आहार तालिका.
- इ) आहार आयोजन करताना घ्यावयाची काळजी.

SI - 136

Total No. of Pages : 3

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, January - 2023
HOME SCIENCE (Special Paper-VIII)
DSE-E112: Entrepreneurship Development
Sub. Code : 75562/79662

Day and Date : Wednesday, 04 - 01 - 2023
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Total Marks : 40

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Draw diagram wherever necessary.

Q1) Complete the sentence choosing correct alternatives. [5]

- a) The economic and industrial development of a country depends _____ of entrepreneurs.
- i) Number
 - ii) Quality
 - iii) Thinking
 - iv) Capital
- b) _____ are not born, they are created by the surrounding.
- i) Entrepreneur
 - ii) Customer
 - iii) Merchant
 - iv) None of these
- c) Women entrepreneurs who have started their business with vocational training are called _____ entrepreneurs.
- i) Trained
 - ii) Untrained
 - iii) Natural
 - iv) Active
- d) The government of India has launched the 'Aaymade' initiative under the _____ campaign.
- i) Start up India
 - ii) Stand up
 - iii) Skill India
 - iv) Skill development
- e) The self-help group is also known as _____ .
- i) Self saving group
 - ii) Weekly saving
 - iii) Loan distribute
 - iv) None of these

P.T.O.

SI - 136
[20]

Q2) Solve the following questions (Any Two):

- Explain the challenges facing entrepreneurs.
- Write the definition of entrepreneurship development. Explain the objectives of entrepreneurship development.
- Define small enterprise and explain the problems.

Q3) Write short notes (Any Three).

[15]

- Entrepreneur classification by Business.
- Personal obstacles.
- Stand-up India.
- Functions of district industrial center.
- Pre-training of entrepreneurship development.

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा.

[5]

- अ) उद्योजकांच्या वर देशाचा आर्थिक व औद्योगिक विकास अवलंबून असतो.
i) संख्या	ii) गुणवत्ता
iii) विचारसरणी	iv) भांडवल
- ब) जन्माला येत नसून ते भोवतालच्या परिस्थितीने तयार होतात.
i) उद्योजक	ii) ग्राहक
iii) व्यापारी	iv) यापैकी नाही

SI - 149

Total No. of Pages : 3

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester -V) Examination, January - 2023

HOME SCIENCE (Paper - IX)

Fundamentals of Textile Science and Apparel Construction - II

Sub. Code : 75563

Day and Date : Thursday, 05 - 01 - 2023

Total Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Draw diagram wherever necessary.

Q1) Complete the sentence choosing correct alternatives. [5]

- a) Discharge and Resist are the methods of fabric _____.
- i) Painting
 - ii) Printing
 - iii) Dyeing
 - iv) None of these
- b) Iron the opposite side of the cloth _____ hours after painting the cloth.
- i) 24
 - ii) 48
 - iii) 72
 - iv) 90
- c) _____ creates both unity and variety in apparel.
- i) Space
 - ii) Balance
 - iii) Texture
 - iv) Harmony
- d) _____ is the principle which gives movement to design.
- i) Balance
 - ii) Rhythm
 - iii) Harmony
 - iv) Proportion
- v) In Ten head Croquis _____ number line is called as Bottom Line.
- i) Seventh
 - ii) Eighth
 - iii) Ninth
 - iv) Tenth

P.T.O.

SI - 149

Q2) Solve the following questions (Any Two) :

[20]

- Write in detail on screen painting.
- Define rhythm. Explain the types of rhythm.
- Describe the ten head croque.

Q3) Write short notes (Any Three) :

[15]

- Material required for batik
- Texture
- Definition and types of Balance
- Hand and leg movement
- Tennis and stand collars

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा.

[5]

- प्रत्यक्ष, रंगकाढून, प्रतिरोध या वस्त्र च्या पद्धती आहेत.
 - पेंटिंग
 - छपाई
 - रंगाई
 - या पैकी नाही
- कपड्यावर पेंटिंग केल्यानंतर तासांनी उलट्या दिशेने इस्त्री फिरवली जाते.
 - 24
 - 48
 - 72
 - 90
- मुळे पोषाखात एकात्मता आणि विविधता हे दोन्ही निर्माण करता येतात.
 - अवकाश
 - समतोल
 - पोत
 - सुसंगती
- हे असे तत्त्व आहे जे डिझाइनला हालचाल देते.
 - समतोल
 - लय
 - संगती
 - प्रमाणबद्धता
- दशशीर्ष प्रणालीतील क्रमांकाची रेषा म्हणजे तळरेषा होय.
 - सातव्या
 - आठव्या
 - नवव्या
 - दहाव्या

SI - 149
[20]

प्र.2) खालील प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) :

- अ) पडदा छपाई यावर सविस्तर लिहा.
- ब) लय म्हणजे काय. लयचे प्रकार स्पष्ट करा.
- क) दशक प्रणालीचे आकृतीसह वर्णन करा.

प्र.3) टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :

[15]

- अ) बाटिकला लागणारे साहित्य
- ब) पोत
- क) समतोलाची व्याख्या आणि प्रकार
- ड) हात आणि पायाची हालचाल
- इ) टेनिस आणि स्टॅंड कॉलर

SI - 161

Total No. of Pages : 3

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester -V) Examination, January - 2023

HOME SCIENCE (Paper - X) (Course - DSE-E-114)

Life Span Development

Sub. Code : 75564/79664

Day and Date : Saturday, 07 - 01 - 2023

Total Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Draw diagrams wherever necessary.

Q1) Complete the sentence choosing correct alternatives. [5]

- i) Children's gangs are _____ groups.
 - a) Music
 - b) Play
 - c) Action
 - d) Family
- ii) Family environment affects child's _____ adjustment.
 - a) Social
 - b) Economical
 - c) Emotional
 - d) Psychological
- iii) In the late childhood stage, conservation, operational thinking, adherence to logic and reason are major _____ development takes place.
 - a) Emotional
 - b) Physical
 - c) Social
 - d) Cognitive
- iv) _____ is a characteristic of adolescence.
 - a) Daydreaming
 - b) TV watching
 - c) Music
 - d) Sports
- v) In family relations, the relationship between parents and adolescents _____ increased.
 - a) Generation gap
 - b) Age
 - c) Awareness
 - d) Values

P.T.O.

SI - 161

[20]

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) :

- अ) स्वतःची भावना, आत्म-नियंत्रण, आत्म-संकल्पना विकसित करणे यावर लिहा.
- ब) नैराश्य आणि आत्महत्येची कारणे लिहा.
- क) शिक्षकांचा प्रभाव स्पष्ट करा.

प्र.3) टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :

[15]

- अ) उत्तर बाल्यावस्थेची गुणवैशिष्ट्ये
- ब) शिस्त
- क) किशोरवयीन अवस्थेतील खाण्याचे विकार
- ड) उत्तर बाल्यावस्थेतील नैतिकता
- इ) मैत्रीचा वैशिष्ट्ये

SI - 172

Total No. of Pages : 3

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, January - 2023

HOME SCIENCE

DSE-E115 : Research Methodology in Home Science (Special Paper - XI)

Sub. Code : 75565/79665

Day and Date : Monday, 09 - 01 - 2023

Total Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Draw diagram wherever necessary.

Q1) Fill in the following :

[5]

- a) The ultimate object of any kind of research is _____
 - i) To improve technique of research
 - ii) To best the hypotheses
 - iii) To satisfy curiosity
 - iv) To achieve human progress
- b) The essential qualities of a researcher are _____ .
 - i) Spirit of search
 - ii) Systemization of knowledge
 - iii) Reliance on observation and reliance
 - iv) All the above
- c) Study of behavior problems in children belongs to _____ area of Home Science.
 - i) Home Management
 - ii) Human Development
 - iii) Food Science and Nutrition
 - iv) Extension Education
- d) Questionnaire is a _____
 - i) Research method
 - ii) Measurement technique
 - iii) Toll for data collection
 - iv) Data analysis technique
- e) _____ is a proposition to be tested.
 - i) Hypothesis
 - ii) Sample
 - iii) Fact
 - iv) Research

P.T.O.

SI - 172

Q2) Solve the following questions. (Descriptive or essay type question)
(Any two out of three) : [20]

- Write down the different types of research in detail.
- Define the data and write down in detail about primary sources of data.
- Describe briefly about role of Food Science and Nutrition in Research.

Q3) Write short notes (Any three out of five) : [15]

- Describe the definition and concept of research.
- Write down the secondary sources of data collection.
- Importance of reference material in research.
- Write down the research areas of family Resource Management in short.
- Write down the steps of report writing in short.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील रिकाम्या जागा भरा.

[5]

- अ) कोणत्याही प्रकारच्या संशोधनाची अंतिम उद्दिष्ट म्हणजे
- संशोधनाच्या तंत्रात सुधारणा करणे
 - गृहीतके तपासणे
 - कुतूहलाचे समाधान करणे
 - मानवी प्रगती साध्य करणे
- ब) संशोधकाचे आवश्यक गुण असे आहेत.
- शोधण्याची भावना
 - ज्ञानाचे रचनाबद्धता
 - निरीक्षण व पुरावा यावर विश्वास
 - वरील सर्व

- क) वर्तन समस्यांचा अभ्यास होम सायन्सच्या शाखेत केला जातो.
i) गृह व्यवस्थापन	ii) मानव विकास
iii) अन्न शास्त्र व पोषण	iv) विस्तार शिक्षण
- ड) प्रश्नावली आहे.
i) संशोधन पद्धत	ii) मापन तंत्र
iii) माहिती संकलनाचे साधन	iv) माहिती विश्लेषणाचे तंत्र
- इ) परिक्षण केल्या जाणाऱ्या विचारांना म्हणतात.
i) गृहितक	ii) नमुना
iii) तथ्य	iv) संशोधन

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची विस्तृतपणे उत्तरे लिहा.

[20]

- अ) संशोधनाचे विविध प्रकार सविस्तर लिहा.
- ब) तथ्याची व्याख्या आणि त्याचे प्राथमिक स्रोत सविस्तरपणे लिहा.
- क) संशोधनातील अन्नशास्त्र आणि पोषणशास्त्र या विषयाची व्याप्ती स्पष्ट करा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांच्या थोडक्यात टीपा लिहा.

[15]

- अ) संशोधनाची व्याख्या आणि संकल्पना विषद करा.
- ब) तथ्य संकलनाचे द्वितीय स्रोत लिहा.
- क) संशोधनातील संदर्भ साहित्याचे महत्त्व सांगा.
- ड) कौटुंबिक संसाधनांचे व्यवस्थापन या विषयातील संशोधनातील क्षेत्रे थोडक्यात लिहा.
- इ) अहवाल लेखन - विविध पायऱ्या लिहा.

Smt. Mathubai Garware Kanya Mahavidyalaya, Sangli

Seat Number

Students Sign.

PRN. No.

Jr. Supervisor Name & Sign.

Sr. Supervisor Name & Sign.

B.A. III (Sem. V)

Sub. - Compulsory Civic Course - Constitution of India

Day and Date: 06/01/2023

Total Marks:

/50

Time: 1 तास (वेळ- 12.30 ते 1.30)

- सूचना : 1) पंचवीस (25) बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा. प्रत्येक प्रश्नास दोन समान गुण आहेत
2) अचूक पर्यायाची निवड करून प्रश्नासामोरील चौकोनामध्ये खाडाखोड न करता लिहा.
3) एकापेक्षा अधिक व खाडाखोड केलेल्या पर्यायांची निवड ग्राह्य धरली जाणार नाही.

1. ----- हे घटना परिषदेचे अध्यक्ष होते.
- अ) म. गांधी ब) बी. एन. राव क) राजेंद्र प्रसाद ड) यापैकी नाही
2. ----- या दिवशी भारतीय राज्यघटना अंमलात आली.
- अ) २६ जाने. १९५० ब) २६ मार्च १९५१ क) २६ मे १९५१ ड) यापैकी नाही
3. राज्यघटनेच्या ----- या कलमानुसार घटनादुरुस्ती करता येते
- अ) ५२ व्या ब) १०२ व्या क) ५ व्या ड) ३६८ व्या
4. नेहरू रिपोर्ट ----- साली करण्यात आला.
- अ) १९२० ब) १९२२ क) १९२५ ड) १९२८
5. मार्गदर्शक तत्वांची संकल्पना ----- च्या राज्यघटनेवरून घेतली आहे.
- अ) श्रीलंका ब) ब्रम्हदेश क) केनिया ड) आयरलंड
6. घटनेच्या ----- व्या भागात मुलभूत अधिकारांचा समावेश आहे
- अ) दुसऱ्या ब) तिसऱ्या क) चौथ्या ड) यापैकी नाही
7. ----- व्या कलमानुसार ग्रामपंचायतीची स्थापना झाली आहे.
- अ) २० व्या ब) ४० व्या क) श्रीलंका ड) यापैकी नाही
8. ----- व्या कलमानुसार निवडणूक आयोगाची स्थापना झाली आहे
- अ) ३२४ व्या ब) ३२५ व्या क) ३४० व्या ड) यापैकी नाही
9. ----- व्या कलमानुसार अस्पृश्यता पाळणे गुन्हा आहे
- अ) ५ व्या ब) १० व्या क) १७ व्या ड) यापैकी नाही

10. आर्थिक आणीबाणी संबंधीत कलम ----- होय.
अ) ३५२ ब) ३५६ क) ३६० ड) ३६८
11. कलम ----- नुसार कायद्यापुढे समानता स्वीकारली आहे.
अ) १२ ब) १४ क) १६ ड) १८
12. घटकराज्यांच्या राज्यपालांची नियुक्ती ----- करतात.
अ) पंतप्रधान ब) राष्ट्रपती क) आमदार ड) यापैकी नाही
13. राज्यघटनेने भारतीयांना ----- नागरीकत्व दिले आहे.
अ) एकेरी ब) दुहेरी क) तिहेरी ड) यापैकी नाही
14. संसदेचे ----- सभागृह असतात.
अ) 2 ब) 3 क) 4 ड) यापैकी नाही
15. ----- हा मंत्रीमंडळाचा अध्यक्ष असतो.
अ) खासदार ब) पंतप्रधान क) राष्ट्रपती ड) यापैकी नाही
16. लोकसभेचा कार्यकाळ सर्वसाधारण स्थितीत ----- वर्ष असतो.
अ) 1 ब) 2 क) 3 ड) 5
17. महाराष्ट्राचे उच्च न्यायालय ----- येथे आहे.
अ) पुणे ब) राजगुरुनगर क) मुंबई ड) लातूर
18. ----- साली भारतीय राष्ट्रसभेची स्थापना झाली.
अ) १८८० ब) १८८२ क) १८८५ ड) १८९५
19. ब्रिटीश पार्लमेंट मोर्ले मिंटो सुधारणा कायदा ----- साली मंजूर केला.
अ) १९०० ब) १९०२ क) १९०५ ड) १९०९
20. भारताने ----- शासनपद्धती स्वीकारली आहे.
अ) संसदीय ब) अध्यक्षीय क) संमिश्र ड) यापैकी नाही
21. भारतीय स्वातंत्र्याचा कायदा ----- साली मंजूर झाला.
अ) १९४१ ब) १९४२ क) १९४५ ड) १९४७
22. ----- वर्ष पूर्ण असणाऱ्या नागरिकास घटनेनुसार मतदान करता येते
अ) १५ ब) १६ क) १७ ड) १८
23. ----- ह्या एकाच नाण्याच्या दोन बाजू होत.
अ) हक्क व कर्तव्य ब) समता आणि स्वातंत्र्य क) न्याय आणि अधिकार
ड) यापैकी नाही
24. राज्यसभा या वरिष्ठ गृहात ----- सभासद असतात.
अ) २५० ब) ३२० क) ३५० ड) ४००
25. २०२२ मध्ये भारताच्या राष्ट्रपती ----- आहेत.
अ) मनमोहनसिंह ब) नरेंद्र मोदी क) अमित शहा ड) द्रौपदी मुर्मू

B.A. – IIIrd Year

SEM – VI

“HOME SCIENCE”

Previous Year

Question Papers

Academic Year

(2022-23)

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) (CBCS) Examination, March - 2023

HOME SCIENCE

DSE-E-238 : Traditional Indian Textiles and Embroideries

(Special Paper - XIV)

Sub. Code : 75763/80063

Day and Date : Saturday, 27 - 05 - 2023

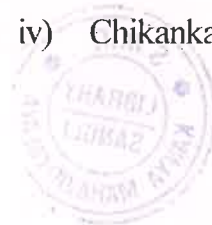
Total Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Draw diagrams wherever necessary.

Q1) Complete the sentence choosing correct alternatives. [5]

- a) Influence of _____ painting of Ajanta caves is seen in the motif of Paithani saree.
 - i) Buddhist
 - ii) Jain
 - iii) Hindu
 - iv) Mughal
- b) Rajkot Patola is a _____ Ikat weaving.
 - i) Single
 - ii) Double
 - iii) Triple
 - iv) Multiple
- c) Butidar, tercha, jhalar are the motifs used in _____ saree.
 - i) Banarasi brocade
 - ii) Paithani
 - iii) Patola
 - iv) Jamdani
- d) Needle number _____ is used for woolen embroidery.
 - i) 5
 - ii) 10
 - iii) 15
 - iv) 20
- e) Arsilata is a type of _____ Embroidery.
 - i) Zardozi
 - ii) Kantha
 - iii) Kahida
 - iv) Chikankari

P.T.O.

Q2) Solve the following questions (any Two).

[20]

- Write in detail on technique, color combinations, and motifs used for Patola saree.
- Write in detail history, colour combination and Motifs used for Banarasi brocade.
- Explain the types of fabrics and threads used in embroidery.

Q3) Write short notes (any three).

[15]

- Types of paithani.
- Running stitch and stem stitch.
- History and technique of baluchari saree.
- Design used for embroidery.
- Frames and Needles used in embroidery.

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा :

[5]

- पैठणी साडीतील आकृतिबंधा मध्ये अजिंठा लेण्यांमधील चित्रकलेचा प्रभाव दिसतो.
 - बौद्ध
 - जैन
 - हिंदू
 - मुघल
- राजकोट पटोला हे इकत विणकाम आहे.
 - एकेरी
 - दुहेरी
 - तिहेरी
 - एकाधिक

- क) बुटीदार, तेर्चा, झालर हे साडीमध्ये वापरले जाणारे आकृतिबंध आहेत.
- i) बनारसीब्रोकेड ii) पैठणी
iii) पटोला iv) जामदानी
- ड) भरतकामासाठी नंबरची सुई वापरतात.
- i) 5 ii) 10
iii) 15 iv) 20
- इ) असिलता हा भरतकामाचा एक प्रकारचा आहे.
- i) जरदोजी ii) कांथा
iii) कशिदा iv) चिकनकारी

प्र.2) खालील प्रश्न सोडवा : (कोणतेही दोन)

[20]

- अ) पटोला साडी साठी वापरली जाणारी आकृतिबंध, रंगसंगती व तंत्र यावर सविस्तर लिहा.
- ब) बनारसी ब्रोकेड साडी चा इतिहास, रंगसंगती व आकृतिबंध यावर सविस्तर लिहा.
- क) भरतकामात उपयोगात येणारे कापड आणि धागे स्पष्ट करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणतीही तीन)

[15]

- अ) पैठणीचे प्रकार
- ब) धाव टाका व देठाचा टाका
- क) बालूचेरी साडी चा इतिहास आणि तंत्र
- ड) भरतकले करिता वापरले जाणारे डिझाईन्स
- इ) भरतकलेतील उपयोगात येणाऱ्या फ्रेमस आणि सुया

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) (CBCS) Examination, March - 2023

HOME SCIENCE

DSE-E239 : Introduction to Guidance and Counseling

(Special Paper - XV)

Sub. Code : 75764/80064

Day and Date : Tuesday, 30 - 05 - 2023

Total Marks : 40

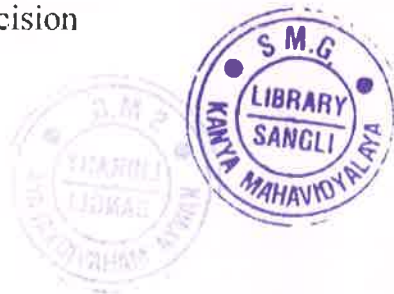
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Draw diagrams wherever necessary.

Q1) Complete the sentence choosing correct alternatives. [5]

- a) In _____ method only one student at the given time is guided by studying them holistically.
 - i) Personal
 - ii) Collective
 - iii) Special
 - iv) Group
- b) The _____ of guidance is to enable the students to solve their own problems.
 - i) Meaning
 - ii) Principle
 - iii) Objective
 - iv) Process
- c) There are _____ methods of guidance.
 - i) 3
 - ii) 4
 - iii) 5
 - iv) 2
- d) Evaluating the results is the _____ step in the counseling process.
 - i) Second
 - ii) Third
 - iii) Fifth
 - iv) Sixth
- e) The _____ of taking Counselor's help is a constructive step of counseling.
 - i) Confidence
 - ii) Reality
 - iii) Decision
 - iv) Ego

P.T.O.

Q2) Solve the following questions (Any two)

[20]

- Write on the importance of career counseling and factors to be considered in selection of career.
- Write on causes of divorce.
- Importance of educational counseling for college students.

Q3) Write short notes. (Any Three)

[15]

- Third step of Counseling process.
- Counselor and counselee relationship.
- Role of teacher in educational counseling.
- Counseling for High School Children.
- Need of pre-marital counseling.

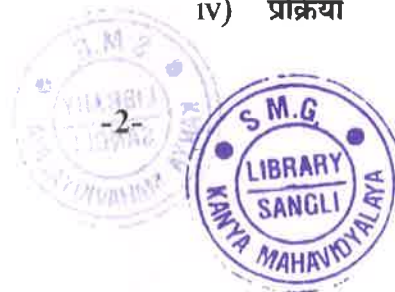
मराठी रूपांतर

- सूचना :
- सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा.

[5]

- अ) पद्धतीत एकावेळी एकाच विद्यार्थ्याला त्याचा सर्वांगीण अभ्यास करून मार्गदर्शन केले जाते.
i) वैयक्तिक	ii) सामूहिक
iii) विशेष	iv) गट
- ब) विद्यार्थ्यांना स्वतःची समस्या स्वतः सोडविण्यास पात्र करणे हा मार्गदर्शनाचा आहे.
i) अर्थ	ii) तत्व
iii) उद्देश	iv) प्रक्रिया

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2023

HOME SCIENCE

DSE-E240 : Extension for Development (Special Paper - XVI)

Sub. Code : 75765/80065

Day and Date : Wednesday, 31-05 - 2023

Total Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Select the correct alternative from the following. [5]

a) Extension education includes both _____ and in formal education.

i) Formal

ii) Technical

iii) School

iv) Adult

b) Learning is requires of effective _____.

i) Money

ii) Education

iii) Value

iv) Communication

c) Extension programs should be based on _____ conditions.

i) Urban

ii) Social

iii) Political

iv) Local

P.T.O.

- d) The _____ are used to train and enhance skills.
- i) Seminar
 - ii) Lecture
 - iii) Workshop
 - iv) Conference
- e) The limitations of pages in booklet are _____
- i) 200-250
 - ii) 150-100
 - iii) 100-50
 - iv) 50-25

Q2) Write the following questions in details (Solve any two) [20]

- a) Explain 'Education' Write types of Education.
- b) Describe 'Extension Education' Write objectives of Extension Education.
- c) Describe puppet show, its types with diagrams.

Q3) Write short notes (any three) [15]

- a) Principles of learning
- b) Process of Communication
- c) Types of Graphs
- d) LCD Projector
- e) Social Networking

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील पर्यायांमधून योग्य पर्याय निवडा.

[5]

अ) विस्तार शिक्षणामध्ये व अनौपचारिक शिक्षण या दोन्हीचा समावेश होतो.

i) औपचारिक	ii) तंत्र
iii) शालेय	iv) प्रौढ

ब) अध्ययनाला परिणामकारक आवश्यकता असते.

i) पैसा	ii) शिक्षण
iii) मूल्य	iv) संप्रेषण

क) विस्तार कार्यक्रम परिस्थितीवर आधारित असावेत.

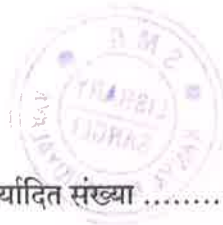
i) शहरी	ii) सामाजिक
iii) राजकीय	iv) स्थानिक

ड) चा उपयोग प्रशिक्षण देण्यासाठी आणि कौशल्य वाढवण्यासाठी केला जातो.

i) चर्चासत्र	ii) व्याख्यान
iii) कार्यशाळा	iv) गोलमेज चर्चा

इ) बुकलेट साठी पानाची मर्यादित संख्या असते.

i) 200-250	ii) 150-100
iii) 100-50	iv) 50-25

प्र.2) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन सोडवा)

[20]

- अ) 'शिक्षण' स्पष्ट करा. शिक्षणाचे प्रकार यावर लिहा.
- ब) 'विस्तार शिक्षण' सविस्तर स्पष्ट करा. विस्तार शिक्षणाचे उद्दिष्टे लिहा.
- क) कळसूत्री बाहुल्यांचा खेळ व त्याचे प्रकार आकृतीसह वर्णन करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

[15]

- अ) अध्ययनाची तत्त्वे
- ब) संप्रेषण प्रक्रिया
- क) आलेखाचे प्रकार
- ड) एल. सी. डी. प्रोजेक्टर
- इ) सोशल नेटवर्किंग

SH - 171

Total No. of Pages : 3

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2023

HOME SCIENCE (Paper - XIII) (DSE - E237)

Space Planning and Design

Sub. Code : 75762/80062

Day and Date : Friday, 26 - 05 - 2023

Total Marks : 40

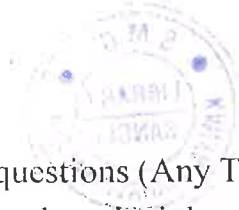
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Draw diagram wherever necessary.

Q1) Complete the sentence choosing correct alternatives. **[5]**

- i) Physically, mentally, emotionally safe, confined space means _____.
 - a) House
 - b) Land
 - c) Atmosphere
 - d) Cave
- ii) The house should be built on legally _____ land.
 - a) Non-agriculture
 - b) Agriculture
 - c) Safe
 - d) Heir
- iii) According to Indian architecture, the kitchen should always be in the _____ direction.
 - a) West
 - b) East
 - c) South
 - d) North
- iv) In waste management process, _____ is prepared with collected wet waste.
 - a) Material
 - b) Product
 - c) Fertilizer
 - d) Fabric
- v) The kitchen garden includes _____.
 - a) Fruits and vegetables
 - b) Flowering plants
 - c) Ornamental trees
 - d) Leafy vegetables

P.T.O.

SH - 171

[20]

Q2) Solve the following questions (Any Two) :

- Write in detail on the principles of circulation and privacy.
- Write in detail on types of house.
- Define landscaping. Explain the importance of landscaping.

Q3) Write short notes (Any Three) :

[15]

- Light and ventilation
- Use of symbols in house plan
- Drinking water facility
- Storage facility in drawing and bed room
- Importance of kitchen garden

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा.

[5]

- शारीरिक, मानसिक, भावनिक दृष्टीने सुरक्षित, बंदिस्त जागा म्हणजे होय.
अ) घर
ब) जमीन
क) वातावरण
ड) गुहा
- कायदेशीरदृष्ट्या असलेल्या जमिनीवर घर बांधावे.
अ) बिगरशेती
ब) शेती
क) सुरक्षित
ड) वारसदार
- भारतीय वास्तुशास्त्रानुसार स्वयंपाक घर नेहमी दिशेला असावे.
अ) पश्चिम
ब) पूर्व
क) दक्षिण
ड) उत्तर
- कचरा व्यवस्थापन प्रक्रियेत ओला कचरा एकत्र करून तयार करतात.
अ) साहित्य
ब) वस्तु
क) खत
ड) वस्त्र
- किचन गार्डन मध्ये यांचा समावेश होतो.
अ) फळ आणि भाज्या
ब) फुलझाडे
क) शोभेची झाडे
ड) पालेभाज्या

SH - 171

[20]

प्र.2) खालील प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन)

- अ) परिचलन व एकांतता या तत्त्वांवर सविस्तर लिहा.
- ब) घराचे प्रकार सविस्तर लिहा.
- क) जागेच्या सुशोभीकरणाची व्याख्या लिहा. जागेच्या सुशोभीकरणाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

[15]

- अ) प्रकाश व वायुवीजन
- ब) घराच्या नकाशात उपयोगात येणारी चिन्हे
- क) पिण्याच्या पाण्याची सुविधा
- ड) बैठक व शयन खोलीतील समान साठवणुकीच्या सोई
- इ) किचन गार्डन चे महत्त्व

SH - 170

- d) Colon cancer, changes in the colon area of the large intestine causes _____ constipation.
- i) Spastic
 - ii) Obstructive
 - iii) Atonic
 - iv) Chronic
- e) Additional _____ Kcal per day is recommended for underweight person.
- i) 300
 - ii) 400
 - iii) 500
 - iv) 600

Q2) Solve the following questions. (Any Two)

[20]

- a) Explain tube feeding methods with need and advantages.
- b) Illustrate clinical features and etiology of HIV.
- c) Illustrate nutritional management in Obesity.

Q3) Write short note. (Any Three)

[15]

- a) Full fluid diet
- b) Nutrient requirements in Typhoid
- c) Types of Constipation
- d) Nutrients requirement in Underweight
- e) ORT

SH - 170

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक हे संपूर्ण गुण दर्शवितात.
3) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा.

[5]

- अ) दातांच्या समस्या असलेल्या रुग्णाला केलेला आहार दिला जातो.
- i) घन ii) अर्ध घन
iii) अर्ध द्रव iv) यांत्रिकरित्या मऊ
- ब) एचआयव्ही संसर्गात सीडी-4 सेल काउंट वाढीत महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावते.
- i) जीवनसत्व 'अ' ii) जीवनसत्व 'ब।'
iii) जीवनसत्व 'ड' iv) जीवनसत्व 'के'
- क) ग्लुटेन अलर्जीमुळे जीर्ण होऊ शकतो.
- i) बद्धकोष्ठता ii) अतिसार
iii) ताप iv) हिपॅटायटिस
- ड) आतड्यांचा कर्करोग, मोठ्या आतड्यांच्या कोलन भागात परिवर्तन झाल्याने बद्धकोष्ठता होते.
- i) स्पास्टिक ii) अवरोधात्मक
iii) अटोनिक iv) जीर्ण
- इ) कमी वजनाच्या व्यक्तीसाठी दररोज अधिक कॅलरीची शिफारस केली जाते.
- i) 300 ii) 400
iii) 500 iv) 600

SH - 170

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणत्याही दोन)

[20]

- अ) नळीद्वारे आहार देण्याच्या पद्धती त्याच्या गरज आणि फायद्यासह लिहा.
- ब) एच आय व्ही ची वैद्यकीय लक्षणे आणि कारणे उदाहरणासह स्पष्ट करा.
- क) स्थूलतेतील पोषण व्यवस्थापन उदाहरणासह स्पष्ट करा.

प्र.3) टिपा लिहा. (कोणतेही तीन)

[15]

- अ) नितळ द्रव आहार
- ब) विषमज्वरातील पोषक घटकांची आवश्यकता
- क) बद्धकोष्ठतेचे प्रकार
- ड) कृशतेतील पोषक घटकांची आवश्यकता
- इ) ओ आर टी

